

Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu
De heer J. Atsma
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Ref.: 11104/EN/WvO/ET

Hoofddorp, 20 oktober 2011

Betreft: reactie op de brief 'Meerwaarde uit afval'

Zeer geachte heer Atsma,

Op 25 augustus 2011 heeft u de brief *Meerwaarde uit afval (hierna: Afvalbrief)* naar de Tweede Kamer gestuurd. In de Afvalbrief komen de producten papier en karton in het licht van reclaimedrukwerk en de verpakking ervan meerdere keren aan de orde. De wijze waarop dit gebeurt, is in enkele gevallen ongenuanceerd, eenzijdig, zelfs onjuist en behoeft daarom nadere toelichting dan wel bijstelling. De samenwerkende keten van uitgevers, adverteerders, papierproducenten, de grafische industrie, verspreiders en de recyclingindustrie wil graag benadrukken dat zij al vele concrete stappen heeft gezet om te komen tot preventie, verduurzaming en recycling. Lopende initiatieven bewijzen dagelijks hun waarde en nieuwe, veelbelovende initiatieven zijn in voorbereiding. De keten heeft de sterke ambitie om een substantiële bijdrage te leveren aan de in uw Afvalbrief genoemde doelstelling. Samenwerking tussen bedrijfsleven, overheid en burger is daarbij de sleutel voor succes.

Papier is een natuurproduct dat duurzaam gemaakt wordt van de hernieuwbare grondstof hout en oudpapier. Mede door toedoen van de industrie is het bosoppervlak in Europa in de afgelopen 50 jaar met 30% toegenomen. De grondstof voor papier en karton levert daarom een positieve bijdrage aan de reductie van het CO₂-probleem. De Nederlandse papier- en kartonketen staat sinds 1998 garant voor een goed werkend zelfreguleringsinstrument voor de recycling van papier en karton: PRN. Mede door de inspanningen van PRN vervult Nederland een gidsfunctie op het gebied van hergebruik van papier- en kartonafval: 88% van het in Nederland gebruikte papier en karton (*niet zijnde verpakkingen*) wordt gescheiden ingezameld en hergebruikt (*PRN, 2010*). Nederland geldt wereldwijd als een koploper.

De maatschappelijke en economische waarde van papieren drukwerk staat buiten kijf. Het vormt een essentieel onderdeel van de (*commercial*) *freedom of speech*. Het Nederlandse bedrijfsleven kan niet zonder papieren reclame-uitingen. Uit onderzoek (*Peelen, 2010*) blijkt dat winkeliers voor 29% van hun omzet afhankelijk zijn van wat zij in hun reclamefolders onder de aandacht brengen: de reclamefolder als motor van de economie. Online folderplatforms zoals *reclamefolder.nl, folders.nl, folderz.nl, folder.nl, folderaar.nl, folderplaats.nl*, etc. voorzien

deels in een behoefte maar bieden voorsnog niet de waarde, effectiviteit en bereik van de papieren folder. Uit jaarlijks marktonderzoek blijkt dat de folder als medium nog steeds zeer hoog wordt gewaardeerd door de consument.

In het kader van preventie van materiaalgebruik organiseren en financieren de verspreiders van folders al sinds 1976 het doeltreffende systeem van de NEE-NEE en NEE-JA brievenbusstickers. Een zeer succesvolle vorm van zelfregulering waarmee de burger de mogelijkheid wordt geboden om zelf te beslissen of hij wel of geen reclamedrukwerk en/of gratis huis-aan-huiskranten wenst te ontvangen. De sticker is goed ingeburgerd en er worden er ieder jaar ongeveer 1 miljoen aangevraagd.

Verspreiders hebben daarnaast diverse initiatieven ontwikkeld die ook tot preventie leid(d)en zoals het adviseren van adverteerders ten aanzien van segmentatie: een tuinfoeder bijvoorbeeld alleen verspreiden in wijken met tuinen. Hetzelfde geldt voor het verspreidgebied van een folder: adverteerders worden geholpen om in hun kassasystemen periodiek klantinformatie te verzamelen (*postcode*) waarmee het verspreidgebied van de folder wordt geoptimaliseerd. Dit leidt in de meeste gevallen tot een verkleining van verspreidgebieden, een verhoging van de effectiviteit van het medium en een beperking van de hoeveelheid grondstoffen.

Ook de papier- en kartonindustrie werkt aan materiaalpreventie. 78% van het in Nederland geproduceerde papier en karton wordt gemaakt van oudpapier. AgentschapNL werkt samen met de grafische sector intensief aan een sterke reductie van productie afvallen bij drukkerijen.

Per gemeente zijn de inzamelhoeveelheden van papier en karton bekend. Met gemeenten die met hun oudpapierinzameling sterk bij het landelijk gemiddelde achterblijven werkt PRN sinds 2004 samen om de gescheiden inzameling uit huishoudens te verhogen. Inmiddels zijn positieve resultaten geboekt. Het is de ambitie van de keten om het eerder genoemde inzamel- en recyclingpercentage van 88% in de komende periode met 2% te verhogen.

(*Gebundeld*) drukwerk wordt dikwijls verspreid in plastic folie dat de functie heeft om de inhoud bij elkaar te houden en te beschermen. Op dit moment is er voor deze functie geen beter alternatief beschikbaar. Een papieren banderol of envelop legt het qua functionaliteit en gewicht af tegen plastic folie en levert daarmee geen bijdrage aan de in de Afvalbrief genoemde materiaalpreventie maar juist het tegenovergestelde. In het algemeen wordt de plastic folie goed gescheiden van de papieren inhoud. Het kan echter nog beter. De samenwerkende keten wil dit bereiken door de bewustwording van de consument van het belang van recycling en bronscheiding van afvalstromen te vergroten. Ook onderzoeken ketenpartijen op dit moment de haalbaarheid van nóg dunnere folies en de toepassing van biologisch afbreekbare folies.

Samen met het Informatiecentrum Papier en Karton (IPK) wordt de hand gelegd aan een nieuw lespakket over (*de duurzame eigenschappen van*) papier en karton voor het basisonderwijs, waarin recycling een voorname rol speelt. Uitgevers en postverspreiders zullen door middel van het gebruik en verzending van door IPK te ontwikkelen advertenties en de scheidingswijzer van PRN de consument wijzen op het belang van afvalscheiding. De samenwerkende keten heeft hierop doelstellingen afgesproken.

Met deze nieuwe initiatieven en de al bestaande activiteiten is de samenwerkende keten van uitgevers, adverteerders, papierproducenten, de grafische industrie, verspreiders en de recycling industrie ervan overtuigd dat een bijdrage wordt geleverd aan de doelstelling van uw ministerie. De samenwerkende keten neemt haar verantwoordelijkheid zoals ze dat ook al jaren doet in de diverse vormen van zelfregulering.

Graag willen wij allereerst op ambtelijk niveau overleg over de door ons gesignaleerde misverstanden in uw Afvalbrief. De directeur van PRN, de heer W. van Oosterum, zal daarvoor contact zoeken met mr H. Klein Lankhorst voor een afspraak op korte termijn.

Hoogachtend,

Drs. E.H.T.M. Nijpels
Papier Recycling Nederland
voorzitter

Mede namens de samenwerkende **ketenpartijen:**

<i>Organisatie</i>	<i>naam</i>	<i>functie</i>
DDMA Businessgroep Verspreidingen en Netwerk VSP	ir. Y.N. Pasma	voorzitter / dir.
Federatie Nederlandse Oudpapier Industrie (FNOI)	mr H. Koning	directeur
Informatiecentrum Papier en Karton (IPK)	mr E. Timmermans	directeur
Kon. Verbond van Grafische Ondernemingen (KVGO)	drs. C.A. Verweij	voorzitter
Kon. Vereniging van Nederlandse Papier- en Kartonfabrieken (VNP)	ir. G.J. Koopman	directeur
Milieukeurmerk Post en Postfilter	R. H.R. Groenewoud	directeur
Nederlandse Rubber-, Lijm- en Kunststofindustrie (NRK)	ir. A. Schanssema	directeur
Nederlands Uitgeversverbond (NUV)	G. Noorman	directeur
PostNL	G.H.N.M. Jacobs	directeur
Sandd	L. Oppers	COO
Vereniging van Papiergroothandelaren (VPG)	J. W. Kleppers	voorzitter